

Bestuurlijk Afsprakenkader Gemeente Sittard-Geleen Provincie Limburg – aanjager voor ontwikkeling van stad en regio

Op 7 juli 2020 hebben de gemeente Sittard-Geleen en Provincie Limburg een Bestuurlijk Afsprakenkader getekend (BAk). In dit Bestuurlijk Afsprakenkader zijn afspraken gemaakt over economie, energietransitie, mobiliteit en bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, wonen, cultuur, sport, gezondheid en jeugd en jongeren.

Om de financiële positie van de gemeente voor de lange termijn te verstevigen, was bij de totstandkoming van het BAk een strikt financieel beleid door de gemeente voor de Provincie randvoorwaardelijk. Het BAk is de afgelopen anderhalf jaar een aanjager geweest voor onderstaand beschreven ontwikkelingen in Sittard-Geleen. Inmiddels is het BAk afgerond, met het beëindigd van de afgesproken acties.

Ten tijde van het afsluiten van het BAk is er een einde gekomen aan het preventief toezicht op de gemeentefinanciën vanuit de Provincie. Gedurende de daarop volgende periode van repressief toezicht is de financiële positie van de gemeente door strikt financieel beleid vanuit Sittard-Geleen gestabiliseerd. Mede hierdoor heeft de raad van Sittard-Geleen besloten de geplande verhoging van de onroerende zaakbelasting (OZB) voor 2022 en 2023 niet door te voeren.

In januari 2021 is de Toekomstvisie 2030 door de gemeente vastgesteld. Deze visie, die samen met partijen in de samenleving tot stand is gekomen sluit nauw aan bij het plan van aanpak NOVI Zuid-Limburg. De gemeente heeft ervoor gekozen langs één themagerichte (circulaire samenleving) en vier gebiedsgerichte ontwikkelingen (Geleen Zuid, Geleen centrum, Sittard West en Sittard centrum) concreet handen en voeten te geven aan de Toekomstvisie 2030 en daarmee de basis te leggen voor de toekomstige (strategische) investeringsbeslissingen door de gemeente en daarmee voor de toekomst van Sittard-Geleen.

Economische activiteiten

In Sittard-Geleen en directe omgeving is sprake van een economische activiteit van internationale betekenis. Het gaat om Chemelot en de Brightlands Chemelot Campus, VDL Nedcar en het logistieke knooppunt 046. In het BAk hebben de Provincie en de gemeente afgesproken dat ze zich samen inzetten om deze economische ontwikkelingen te verankeren en te versterken.

Bij VDL Nedcar gaat het om het uitbreiden van de productiefaciliteiten, om nieuwe opdrachtgevers in de automotive te kunnen contracteren en te faciliteren. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd

aan de overdracht/verkoop van gemeentelijke percelen aan zowel VDL Nedcar alsook aan de Provincie. Verder worden er met de Provincie nadere afspraken gemaakt over de aanleg, het beheer en het onderhoud van de huidige en toekomstige wegenstructuur rondom VDL Nedcar.

Door partners binnen Chemelot Industrial Park en de daaraan grenzende Chemelot Brightlands Campus wordt uitvoering gegeven aan de Strategie Chemelot, die gericht is op het gebruik van andere (circulaire) grondstoffen en het gebruik andere (groene) energie om producten te maken. Chemelot wordt op die manier een Circular Hub. De basis hiervoor staat beschreven in de Strategie Chemelot en Masterplan Chemelot. Daarnaast wordt samen met bedrijven en instanties op Chemelot, de gemeenten Stein en Beek en de Provincie Limburg de laatste hand gelegd aan de Strategische Gebiedsvisie omgeving Chemelot.

In de regio komen vijf vervoersmogelijkheden (weg, water, spoor, lucht en buisleidingen) samen. Gezamenlijk is een lobby- en netwerktraject gestart bij de verschillende ministeries om de kwaliteit van die vervoersmodaliteiten op peil te houden. Dit ter versterking van het logistieke knooppunt 046 en met het oog op de gewenste omvorming naar circulariteit.

Leefbaarheid

Binnen het Bak is aandacht voor de balans tussen economie en leefbaarheid. Met een nog in te stellen leefbaarheidsfonds Holtum(€ 300.000,-), gekoppeld aan de uitbreiding van VDL Nedcar, zullen maatregelen genomen worden om de leefbaarheid in en nabij de kern Holtum te verbeteren. Op basis van een inventarisatie van de wensen van de inwoners zal invulling gegeven worden aan de concrete uitvoering van het fonds.

Daarnaast is overeengekomen dat in het kader van de Mobiliteitsvisie Westelijke-Mijnstreek oplossingen verkend worden om de verkeersoverlast bij de Verloren van Themaatweg te verminderen en om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Parallel hieraan is VDL Nedcar inmiddels gestart met de natuurcompensatie voor de uitbreiding van VDL Nedcar. Onder regie van de Provincie worden de overige natuurcompensatiemaatregelen in het gebied uitgevoerd.

Stedelijke ontwikkeling

Ook op het terrein van de (binnen)stedelijke ontwikkeling heeft de samenwerking tot concrete resultaten geleid. Een mooi voorbeeld is de herontwikkeling van het voormalige V&D-pand in Sittard, waardoor ruim 12.000 vierkante meter retail structureel uit de markt wordt gehaald. De inpandige, circulaire sloop van het pand is gestart op 1 november 2021. Op de plek van het voormalige warenhuis komt het Huis aan de Markt, waarvoor het ontwerpbestemmingsplan inmiddels is gepubliceerd. De gunning van de overige sloop en de nieuwbouw zijn nog dit jaar gepland. De provincie heeft in het kader van stedelijke ontwikkeling hiervoor een subsidiebeschikking afgegeven,

waarin afspraken zijn gemaakt omtrent de onrendabele top van de herontwikkeling van het voormalig V&D-pand.

Mobiliteit

Om doorstroming en bereikbaarheid, veiligheid, duurzaamheid en leefbaarheid (leefomgeving) van de Westelijke Mijnstreek ook in de toekomst te garanderen, zet de gebiedsverkenning Westelijke Mijnstreek in op een mobiliteitstransitie. Niet alleen inzetten op infrastructuur voor bereikbaarheid en doorstroming, maar op een samenhangend pakket van maatregelen. Dus, waar mogelijk, inzetten op andere modaliteiten dan gemotoriseerd vervoer, stimuleren van thuiswerken, inzetten van werkgeversaanpak en logistiek makelaarschap om een deel van het gemotoriseerd vervoer weg te nemen en een deel anders in te richten, slim gebruik van de infrastructuur te bevorderen, enzovoorts. En waar infrastructurele maatregelen nodig zijn, worden deze ook genomen.

Voor wat betreft de infrastructurele maatregelen zijn in de gebiedsverkenning mobiliteit Westelijke Mijnstreek en het hierin opgenomen uitvoeringsprogramma o.a. afspraken gemaakt over:

- het uitwerken van mogelijke oplossingsrichtingen voor de aanpak van de veiligheidsproblematiek en geluidsoverlast voor de Verloren van Themaatweg,
- het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie naar het verbeteren van de verkeersdoorstroming rondom Retailpark Sittard-Geleen en de aansluiting op de N294,
- het uitvoeren van maatregelen en uitwerken van verdergaande infrastructurele maatregelen voor de aansluiting van de N276 (de Middenweg/Hasseltsebaan) op de Heerlenerweg en Hoogveld,
- het met de gemeente Stein en Chemelot inzichtelijk maken van processen die van invloed zijn op het kunnen starten met een ontwerp voor de ongelijkvloerse kruising van de Urmonderbaan.

De Provincie Limburg en de Gemeente Sittard-Geleen pakken dit in samenwerking op, waarbij nadere afspraken gemaakt worden over de trekkersrol en financiering.

Warmtenetten

Provincie en gemeente onderkennen het grote belang van de ontwikkeling van Het Groene Net (HGN) Zuid voor de energietransitie in Zuid-Limburg. Langs twee sporen worden momenteel verkenningen uitgevoerd en voorbereidingen getroffen om dit warmtenet tot ontwikkeling te brengen:

- • de door HGN-Ontwikkel bv ontwikkelde centrumscope met de uitrol van een warmtenet in delen van de gemeenten Sittard-Geleen, Stein en Beek;

- • een bredere scope die uitgaat van warmtelevering aan zo'n 80.000 woningen en bedrijven in de gemeenten Sittard-Geleen, Stein, Beek, Meerssen en Maastricht (uitgangspunt voor mogelijke financiering door Rijk en EIB).

Deze sporen zullen op korte termijn worden vervlochten om meer focus te krijgen en de realisatie van Het Groene Net Zuid te versnellen. De bredere scope zal daarbij het leidend uitgangspunt zijn. Provincie en Gemeente zullen samen optrekken om deze vervlechting succesvol te laten verlopen en de noodzakelijke vervolgstappen te zetten. Het Groene Net is een energiebedrijf dat restwarmte (van onder meer Chemelot) gaat gebruiken om onder andere huizen mee te verwarmen.

Wonen

Wonen is een belangrijk en actueel thema. Het doel is om sneller dan gepland woningen te bouwen zodat er doorstroming ontstaat en tevens een bijdrage geleverd wordt aan een gezonde woon- en leefomgeving. Over de mogelijke selectie van projecten Wonen & Leefbaarheid en de potentiële inzet van provinciale middelen vanuit 'restant Stedelijke Ontwikkeling' en/of het Kader Kwaliteit Limburgse Centra worden in een Samenwerkingsagenda KLC vóór 31 december 2021 afspraken gemaakt. Daarbij worden de mogelijkheden verkend om bij een (versnelde) start van de bouw vóór 1 januari 2023 in de kernen Einighausen, Holtum, Obbicht en Sittard Centrum/Zuid-Oost een financiële bijdrage te ontvangen. Meekoppelkansen zijn er daarbij voor leefbaarheidsaspecten zoals veiligheid, sociale agenda, sport en gezondheid.

Geleen Zuid

De integrale wijkontwikkeling Geleen-Zuid, tevens een van de gebiedsgerichte ontwikkelingen vanuit de Toekomstvisie Sittard-Geleen 2030, is op dit moment in de fase van nadere concretisering van het Ambitiedocument 'Luuj make Gelaen Zuid'. Vanuit de provincie is de intentie om de gemeente met kennis en kunde bij te staan. Bijvoorbeeld in relatie tot de operationalisering van de visie voor Geleen-Zuid en in de werving van (investerings-)middelen (Rijk & EU).

Veiligheid

Een actueel blijvend thema is de aanpak van georganiseerde drugscriminaliteit. Er is – onder de vlag van het Regionaal Informatie Expertise Centrum Limburg – al samenwerking tussen de Provincie en Gemeente met betrekking tot spookburgers en ondermijning. Gezamenlijk met diverse partners worden innovatieve toepassingen op dit gebied verkend, onderzoeken gedaan en expertise bij elkaar gebracht. Zo is gewerkt aan het ontwikkelen van meer zicht op spookburgers in de gemeente Sittard-Geleen.

Cultuur

De structurele financiering van Het Laagland, ViaZuid en Collegium Ad Mosam is geborgd is door deze instellingen toe te voegen aan de gemeentelijke subsidieregeling professionele instellingen.

Doorlopend wordt gesproken over de samenwerking van de schouwburg De Domijnen (binnenkort het Toon Hermans Theater) met de collega-instellingen in Maastricht en Heerlen. Ook cultuursubsidies blijven tijdens de onderlinge overleggen, zowel bestuurlijk als ambtelijk, onderwerp van gesprek.

Jongeren

Op 1 januari 2021, is Vidar officieel gestart. Mensen kunnen bij leer-/werkbedrijf Vidar terecht voor het vinden van werk, het ontwikkelen van vaardigheden en ondersteuning bij inkomen. Het motto is: "Werk voorop, kansen voor iedereen." In het kader van de aanpak van positieve gezondheid, meer specifiek het programma Trendbreuk, zijn bestaande (Kansrijke Start) en nieuwe projecten (zoals ketenaanpak kinderen met overgewicht en de gezonde basisschool van de toekomst) in uitvoering. De provinciale verkenning naar de bestaande fondsen en ontwikkelingen rondom schulden-/armoedeproblematiek is lopende.